

Obraz: „Portret kapitański barku Leopold II”

NUMER INWENTARZA:

CMM/SM/2530

TYTUŁ:

Obraz: „Portret kapitański barku Leopold II”

AUTOR:

August Lasczky

CZAS POWSTANIA:

1871

TYP OBIEKTU:

obraz

RODZAJ:

sztuka

WYSOKOŚĆ:

49.5 cm

SZEROKOŚĆ:

76.2 cm

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

statki żaglowe, portrety kapitańskie, statek „Leopold II”, pejzaże marynistyczne

KOLEKCJA:

malarstwo

MIEJSCE POWSTANIA:

Wielka Brytania

MIEJSCE POZYSKANIA:

Gdynia, Polska

MATERIAŁ:

farba olejna, płótno

TECHNIKA:

malarstwo olejne

MAT. I TECH. OPISOWO:

olej na płótnie

DZIAŁ:

Sztuki Marynistycznej

LOKALIZACJA:

magazyn

OPIS:

August Lasczky (1814 lub 1815–1877) – malarz, autor portretów kapitańskich. Według tradycji rodzinnej urodził się w Polsce, za udział w bliżej nieokreślonych walkach z zaborcą trafił na wygnanie do Niemiec, a następnie do Wielkiej Brytanii. W 1855 mieszkał w Sunderland, gdzie wykonywał dekoracje malarskie na naczyniach wytwarzanych w tamtejszej manufakturze fajansu. W 1866 osiadł w niedalekim North Shields i zaczął malować portrety statków zawijających do tego portu. Malarzami portretów kapitańskich zostali też dwaj jego synowie. Obraz reprezentuje specyficzną kategorię dzieł malarskich, jakimi są portrety kapitańskie, czyli realistyczne przedstawienia statków, przeważnie ukazywanych od strony burty, często pod pełnymi żaglami. Ich powstawanie zainspirował rozwój handlu w XVIII w., a rola ich była wówczas podobna do spełnianej dzisiaj przez drobne upominki wręczone przy okazji spotkań biznesowych. Portrety kapitańskie powstawały najczęściej na życzenie armatorów z myślą o szczególnie cenionych kapitanach lub dla upamiętnienia znaczących wydarzeń w dziejach portretowanej jednostki. W wielu portach europejskich działali malarze specjalizujący się w tego rodzaju obrazach. Niektórzy znani są z imienia i nazwiska, inni do dziś pozostają anonimowi. Naczelnym kryterium oceny ich wartości przez odbiorców była precyzja w oddaniu szczegółów wyglądu i wyposażenia portretowanych jednostek. Wiele miało napisy podające nazwę jednostki, port macierzysty, często też nazwisko kapitana, a nawet armatora. Walorami stricte formalnymi przejmowano się w mniejszym stopniu, choć tradycyjnie ambicją autorów było trafne oddanie wyglądu nieba i morza. „Leopold II” to bark zbudowany 1861. W 1871 roku jego armatorem był E. Hemptenmacher, a szyprem – jak wynika z napisu widocznego w wydzielonym polu wzdłuż dolnej krawędzi obrazu – H. Rathke z Rügenwalde. Portem macierzystym statku było Rügenwalde, jego załoga liczyła 13 osób, nośność wynosiła 590 t (295 łasztów).

